

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Svend Auken):

Medlemmer af Folketinget Simon Emil Ammitzbøll (RV), Lissa Mathiasen (S), Kamal Qureshi (SF) og Majbrit Berlau (EL) har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende forslag tilbage:

Forslag til folketingsbeslutning om adgang til stedbarnsadooption for registreret partner fra barnets fødsel.

(Beslutningsforslag nr. B 60).

Ønsker nogen at optage dette beslutningsforslag? (*Ophold*). Da det ikke er tilfældet, er beslutningsforslaget bortfaldet, og dermed udgår punkt 9 på dagsordenen for mødet i dag.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 146:

Forslag til lov om ændring af lov om ægteskabets retsvirkninger og lov om skifte af fællesbo m.v. (Pensionsrettighedens behandling ved død samt separation og skilsmisse).

Af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed).

(Fremsat 26/1 2006).

Sammen med denne sag foretoges:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 147:

Forslag til lov om bevarelse af ret til ægtefællepension ved separation og skilsmisse.

Af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed).

(Fremsat 26/1 2006).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Pind (V):

Efter mange års tilløb sker der nu en afklaring af forholdene for ægtefællepensioner. Det har stået klart, at der i mange tilfælde opstod en skævhed i fordelingen af disse, særlig i forbindelse med skilsmisse og separation.

For Venstre er der klart tale om et positivt skridt i den rigtige retning. I visse tilfælde kun-

ne den ene ægtefælle udtage meget store pensioner, hvor den anden ægtefælles pension skulle deles mellem parret. Dette gøres der i disse lovforslag op med. Udgangspunktet er nu, at hver udtager sin pension, der jo er møntet på netop den enkeltes situation, når arbejdslivet ophører. Hver kan således udtage sin såkaldte rimelige pension.

Dette rimelighedskrav forholder sig til det, der normalt knytter sig til den pågældendes arbejde og levestandard. Udgangspunktet er, at der så vidt muligt ikke skal ske deling af pensionerne mellem f.eks. to udearbejdende ægtefæller. Samtidig skelnes der i lovforslaget mellem korterevarende og længerevarende ægteskaber, hvor der, ifald der er tale om et korterevarende ægteskab, ikke skal ske deling.

Lovforslagene giver samtidig familier mulighed for at indrette sig sådan, at skønt opsparingen måtte foretages af den ene part i familien, sker der efterfølgende en rimelig fordeling, hvis der måtte indtræde skilsmisse.

Den sidste tid har budt på supplerende hørings svar, der efter ellers imødekommende tilkendegivelser nu retter en voldsom kritik mod lovforslagene, herunder for at bryde aftalefriheden, for at være unødigt proceskrævende og for at være besværlige. Til det er at sige, at der naturligvis vil være sager, hvor afgrænsningen af f.eks. de foreslåede fordelingsmekanismer skal afprøves ved domstolene, som det sig hør og bør.

Det rimelighedsskøn, der er lagt ind i lovforslagene, skal naturligvis præciseres, men mig ville det ærlig talt forekomme kunstigt, hvis det niveau helt firkantet skulle lægges af Folketinget. Jeg er tryk ved, at den opgave overlades til forhandling mellem parterne først og fremmest, men om fornødent ved domstolene. Efter nogle sager vil det finde sit kendte og fornuftige niveau.

Forslagene er samtidig et vigtigt skridt til at sikre større ligestilling mellem kønnene i Danmark. Den skævhed, der har præget disse områder, vil nu blive rettet, således at særlig kvinder generelt får større adgang til også at få andel i pensioner ved skilsmisse, samtidig med at man i højere grad giver familierne mulighed for at indrette sig, som de vil.

Vi er i Venstre således tilfredse med regeringens lovforslag og ser frem til en konstruktiv udvalgsbehandling.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren, og vi går videre i ordfører-rækken. Den næste ordfører er fru Lissa Mathiasen.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror, at der er mange, der føler, at vi i alt, alt for mange år har ventet på de her lovforslag. I alt for mange år har alt for mange mennesker, som har været i en skilsmisssituation, hovedrygstende måttet konstatere, at skilsmisser, bodeling og pensionsopsparing simpelt hen ikke hang sammen. Det har føltes bunduretfærdigt af mange, og for andre, der var de heldige, som om de vandt i lotteriet.

Sådan tror jeg der er mange der har følt det undervejs og dermed også være sagt: Vi deler i den grad opfattelsen af behovet for, at der skal lovgives, og at der skal ændres på det her område.

Helt afgørende er det for os med hensyn til separation og skilsmisse, at vi kan finde en rimelig fordeling af, hvad der er fælles ejendom. Helt urimeligt er det, når forskellige typer pensionsopsparing kommer til at betyde, at den ene ægtefælle, som vi har set det, kan gå ikke bare med sin egen pension, men også med halvdelen af den anden ægtefælles pension. Så står der altså en ægtefælle tilbage og har en halv pension. Det er klart, at det føles urimeligt. Jeg tror, at man vil føle sig rigtig godt snydt, og det er der også god grund til.

Så meget mere rigtigt set var det, da den daværende socialdemokratiske justitsminister, hr. Frank Jensen, nedsatte et udvalg, som skulle komme med løsningsforslag på de her åbenbare urimeligheder. Det er 8 år siden, at udvalget blev nedsat, og jeg tror, at ingen af os havde forestillet sig, at det skulle vare så lang tid. Der er nemlig ingen af os, der har været i tvivl om, at behovet for ændringer har været latent.

Man kan konstatere, at 8 år måske ikke engang har været nok, og man kan stille det spørgsmål, om 8 år mere havde givet et svar, som havde betydet, at vi havde et enigt udvalg. Jeg er ikke sikker, for det er vanvittigt svært at finde en fællesnævner for det familieretlige, det formueretlige og det pensionsretlige.

Man kan sige det på den måde, at udvalget er kommet så langt, som det kunne, og at bolden er givet over til os for at finde brugbare og retfærdige svar. Jeg synes, at vi virkelig skal appellere til hinanden om, at vi skal finde svarene. Vi skal have en anden lovgivning, men samtidig også

erkende – det skal jeg være den første til – at der ikke findes lette løsninger, i hvert fald ikke lette løsninger, som alle parter vil synes er rimelige.

Men det er for os helt afgørende, at vi finder løsninger, hvor vi får lavet lovgivningen på området om, og jeg og Socialdemokratiet vil gøre alt, hvad der står i vores magt for det.

Udvalget har på to af hovedområderne, som der var lagt op til i kommissoriet, ikke bare formået at være enige, men har også efter vores opfattelse lagt nogle meget brugbare løsninger frem. Det er så også de løsninger, som vi kan glæde os over at ministeren har valgt at lægge frem.

Det drejer sig om den nuværende forskelsbehandling, som jeg tidligere har været inde på. Alt afhængigt af, hvilken type pensionsaftale man har, er der forskel på, om de skal deles, eller man beholder dem. Der er lagt op til, at man siger, at nu skal alle pensionstyper have samme status i den sammenhæng. Så langt, så godt. Så er vi i hvert fald ude over, at man kommer i den situation, at den ene står med den halve pension, og den anden står med halvanden. Og det vil sige, at den del af uretfærdigheden meget gerne skulle være løst med det her:

Den anden situation, og det synes jeg også ministeren klart skal have ros for at have taget med – der er også en flertalsindstilling fra et enigt udvalg – er, hvor den ene ægtefælle efter et langt ægteskab er meget ringe stillet pensionsmæssigt, dvs. rimelighedsbetragtningen. Ministeren har fulgt udvalgets anbefalinger, og det ser meget fornuftigt ud. Det vil betyde, at alle typer pensionsordninger som hovedprincip følger den, de er oprettet for, og at der i de tilfælde, hvor der er meget stor forskel, vil være mulighed for at lave en skævdeling af det øvrige bo.

Det er fint. Det afgørende for os er, at vi får sikret en ordentlig, brugbar, men ikke mindst også retfærdig metode til bodeling. Det er ikke til fordel for nogen, hvis der skabes en helt urimelig mængde tvister, det er vi godt klar over. Vi skal også passe på, at lovgivningen ikke kommer til at betyde, at skilsmisse mellem f.eks. en kassedame og en smed kræver så store udgifter til advokatbistand, at udgifterne langt overstiger det, sagen drejer sig om. Det skal vi være meget opmærksomme på.

Det er langt flere mennesker, der i langt større omfang har fået pensionsordninger, og det skal vi glæde os over. Der er rigtig mange, der efterhånden har det. Det skulle gerne være en glæde for alle. Men det betyder altså også, at det, der er

behov for, er, at vi får leveret noget, der rent faktisk fungerer retfærdigt fordelingsmæssigt.

Jeg tror, at rigtig glade bliver vi nok først, når også LO's kvindelige medlemmer får en ordentlig pensionsordning. Ligestilling har også at gøre med, at man sikrer kvinder dækning ved barsel, når det gælder pension. Men vi kommer ikke uden om, at reel ligeløn også er et af de klare fundament, der skal til, før vi ser en egentlig reel ligestilling på pensionsområdet. Generelt er der behov for at finde brugbare løsninger, så vi sikrer et retfærdigt, forståeligt og smidigt system.

Når vi kigger videre på lovforslagene, vil jeg godt stille nogle spørgsmål, for jeg bliver egentlig i tvivl. Jeg synes ikke, at det er beskrevet ret meget, hvad konsekvensen af metoden, man lægger op til, er, når man går videre end rimelighedsbetragtningen, går videre i det, som man tænker på, når man siger fællesskabskompensationsreglen.

Det er der, hvor det f.eks. er aftalt, at den ene ægtefælle bliver hjemme. Det kan være for at kunne servicere manden i forbindelse med uadvendte aktiviteter, hvad ved jeg. Det er ikke den typiske arbejderfamilie, for de er typisk begge to på arbejdsmarkedet.

Men jeg vil godt høre: Er det korrekt forstået, at lovforslagene, som de er skruet sammen, betyder, at arbejdsmarkedspensionsordningernes konstruktion skal ændres? Er det korrekt forstået, at arbejdsmarkedspensionsordningerne skal ændres fra at være kollektive til individuelle aftaler? Hvis det er rigtigt, og det er derfor, de her spørgsmål er meget væsentlige, synes jeg nemlig, at der er behov for, at vi i den grad får set på, hvilke konsekvenser det vil give.

Betyder det f.eks. også noget set i forhold til den omfordeling, der i dag er indbygget i vores arbejdsmarkedspensionsordninger? Hvilken betydning har det for den samlede sum? Og sådan kunne jeg rejse en række spørgsmål, som vi er nødt til at få kigget nærmere på.

Jeg mener også, at der i den forbindelse er behov for, at vi får kigget nærmere på hele spørgsmålet om ægtefællebidrag. Det forekommer mig, at udvalget er kommet lidt hurtigt over det i deres behandling, og det synes jeg også at vi har brug for at kigge lidt på. Hvad er konsekvensen af at flytte åremålingen fra skilsmissemidtil tidspunktet for separationen?

Kl. 13.55

Der kan også være den anden problemstilling: Hvad er konsekvensen af at sætte bidrags-

størrelsen væsentligt op, ikke mindst hvis den skal følge børnebidraget? Vi ved jo, at der også opereres lidt med, at børnebidraget skal sættes væsentligt op. Så man kan sige: Hvad har det så af konsekvenser set i forbindelse med en kommende pensionsdeling?

Det er alle de spørgsmål, jeg lægger op til og vil håbe, at vi i udvalget kan være enige om at drøfte, og jeg håber også i meget høj grad, at ministeren vil medvirke til, at vi kan tage en god, konstruktiv drøftelse af dem med udgangspunkt i, at vi skal have en ny lovgivning, som er langt mere retfærdig, som gerne er lettere at bruge, og som ikke er tvistskabende. Så tror jeg ikke, at vi har flere krav til, hvad sådan en lovgivning gerne skulle indeholde, men det er nok også nogenlunde de krav, som de mennesker, der kommer ud for det her, mener skal tilgodeses.

Derfor er vores håb, at vi kan have et godt og grundigt udvalgsarbejde. Vi håber på og vil gerne lægge op til et godt samarbejde både med udvalget og ministeren og ser meget gerne, at vi også bliver færdige inden sommerferien. Jeg vil sige det på den måde: Der er nogle, der venter på os uden for det her hus.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører.

Martin Henriksen (DF):

Vi behandler to lovforslag fra regeringen, som kan få stor indflydelse på mange danskeres tilværelse. Jeg synes, at udgangspunktet er positivt, men vi forholder os i Dansk Folkeparti foreløbig afventende, og så afventer vi selvfølgelig den tekniske gennemgang, som kommer i Retsudvalget, fordi vi synes, at det her skal være belyst grundigt.

Hvad angår enkepensionsloven, er der tale om en modernisering og begrænset revision af den gældende enkepensionslov. Det præciseres, at lovgivningen gøres kønsneutral.

Baggrunden for forslagene er, at der har været kritik af den nuværende retstilstand. Jeg har forstået det sådan, at forholdsvis små beløb i pensionsordninger som udgangspunkt er individuelle. Er der tale om store beløb, skal der foretages en lighed af beløbet.

Vedtages disse forslag fra regeringen, indebærer det, at pensionsordninger for fremtiden behandles ens, idet alle rimelige pensionsordninger udtages på forhånd. Der vil blive mulighed for deling af de pensionsordninger, som

ikke er rimelige, og som ikke indeholder kompensationsregler, der tilgodeser den ægtefælle, der er dårligst stillet økonomisk, og det er jo sympatisk.

Der har været lidt debat om det, at alle pensioner nu er dækket af lovgivningen, således at arbejdsmarkedspension også er dækket ind af loven. Arbejdsmarkedspension skal selvfølgelig også indregnes, især hvis den ene part har været hjemmegående. Det synes jeg er en understregning af, at et ægteskab forpligter, og at det selvfølgelig også koster noget, hvis man bliver skilt.

Der har været kritik af regeringens forslag, og kritikken er gået på, at linjen hos regeringen skulle være familiefjendsk og alt for individuelt baseret, men det kan vel ikke være familievenligt, når vi taler om skilsmisser. Jeg er ikke umiddelbart enig i den kritik, der har været. Faktisk synes jeg, at det trækker i den rigtige retning, men at vi på nuværende tidspunkt ikke kan afsige klar dom over regeringen, før elementerne er blevet belyst grundigt i udvalget.

Der er også blevet sagt positive ting. De fleste ting, der er blevet sagt om det her, har været positive. Vi afventer udvalgsbehandlingen og ser frem til en grundig gennemgang. Som udgangspunkt er vi positive.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt høre hr. Martin Henriksen, om han har set forsikrings- og pensionsoversigter over, hvilke komplikationer man kan lande i, hvis man vælger kompensationsordningerne, således som lovforslaget lægger op til, hvor det faktisk er meget, meget svært for den enkelte pensionskunde at finde ud af, hvordan ens situation kommer til at være i tilfælde af en skilsmisse. For det er en meget kompliceret gennemgang i en konkret skilsmisssituation, man skal ud i, for at finde ud af, hvad ens pension bliver.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Der er ikke andet at sige, end at den problemstilling, som fru Anne Baastrup også rejser her, vil vi også gerne have belyst under udvalgsbehandlingen, og det er sådan set mit svar på det.

Første næstformand (Svend Auken):

Så går vi videre i ordførerrækken, og den næste er hr. Per Ørum Jørgensen.

Per Ørum Jørgensen (KF):

Det er to vigtige lovforslag, vi behandler her, ikke mindst set i lyset af, at de vedrører utrolig mange mennesker og interessegrupper. Der ligger jo efterhånden flere års forarbejde bag lovforslagene, hvilket klart illustrerer, at det er ganske kompliceret at finde den rette balance mellem de forskellige hensyn, der skal tages.

Samfundet har jo ændret sig markant, siden den gældende lovgivning trådte i kraft, og derfor er der også et klart behov for ændringer. Det stigende antal separationer og skilsmisser i det danske samfund sammenholdt med, at indtægts- og formueforholdene har ændret sig markant, gør, at det er påtrængende med en revision af lovgivningen.

I Det Konservative Folkeparti finder vi, at lovforslagene rummer den rette balance mellem dels de familiemæssige hensyn, der skal tages, dels de pensionspolitiske hensyn, der ligeledes skal tages højde for.

Kl. 14.00

Når det gælder de familiemæssige hensyn, finder vi det vigtigt, at familierne kan indrette sig frit, som de finder det mest hensigtsmæssigt, uden at skulle rette tanke imod, hvordan man pensionsmæssigt er stillet i forbindelse med f.eks. en separation eller skilsmisse, således at hvis den ene ægtefælle eksempelvis ønsker en periode på nedsat tid, så er der indbygget kompensationsmuligheder i lovforslaget. Hvis den ene ægtefælle har et hverv, der har konsekvenser for den anden ægtefælles arbejdsmæssige situation, så kan der ligeledes gives kompensation.

Samtidig tages der også højde for, at familier f.eks. af skattemæssige årsager kan vælge bestemte pensionstyper, og det kan også have konsekvens for, hvem af ægtefællerne der tegner den pågældende forsikring. I disse situationer vil den ægtefælle, der ikke er omfattet af den pågældende pensionsordning, kunne få kompensation.

Der er naturligvis også hensynet til dem, som efter et længerevarende ægteskab har ingen eller kun en beskedent pensionsordning. Der finder vi det helt på sin plads, at der kompenseres efter den såkaldte rimelighedskompensation.

I Det Konservative Folkeparti støtter vi, at man sætter en grænse på 5 års ægteskab, før det kan komme på tale, at der kan opnås kompensation. Dermed sikres en vis parallelitet med de forhold, der gør sig gældende, når det gælder

f.eks. underholdsbidrag i forbindelse med separation og skilsmisse.

Det er heldigvis blevet således, at stadig flere uanset køn bliver sikret pensionsmæssigt. Derfor vil stadig flere være i stand til at være selvforsørgende på dette punkt, når arbejdslivet en dag ophører. Det forholder sig jo således, at sigtet med en pension er at sikre fortsat forsørgelse af den enkelte, når lønindtægten falder væk. Dette pensionspolitiske hensyn skal der naturligvis også tages, og vi Konservative finder som sagt, at der er en god balance mellem dette hensyn og det familiemæssige hensyn.

Med hensyn til lovforslag nr. L 147, som er en modernisering og en begrænset revision af enkepensionsloven, er vi Konservative ligeledes positive. Vi finder det helt naturligt, at loven gøres kønsneutral. De øvrige ændringer har vi heller ikke problemer med, da de ikke har konsekvenser for selve lovens anvendelsesområde.

Vi Konservative støtter begge lovforslag og ser frem til at deltage konstruktivt i udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt spørge, om det ikke giver den konservative ordfører anledning til lidt overvejelser, når Dansk Arbejdsgiverforening i deres høringsvar skriver, at der vil komme et større antal tilfælde, hvor man skal vurdere, om der skal fremsættes kompensationskrav. Derved bliver separationer og skilsmisser meget mere komplicerede end i dag, og parterne må forventes af få brug for eksterne rådgivere i langt videre omfang. Giver det anledning til nogen kommentarer?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Det gør det naturligvis, det er klart. Det er nok også grunden til, at det har taget lang tid, før man nåede frem til lovforslaget, men jeg synes egentlig, at vi har et ganske godt grundlag for at arbejde videre med de her ting.

Jeg vil så sige til det, at det lige er Dansk Arbejdsgiverforening: Hvis det er møntet på Det Konservative Folkeparti, så lytter vi selvfølgelig altid interesseret til, hvad de har at sige, og jeg synes, at det er et af de spørgsmål, vi selvfølgelig skal kigge nærmere på.

Det er klart, at når pensionsmulighederne er blevet så mange efterhånden med nye ydelser og nye tilbud, så bliver det selvfølgelig ikke enklere. Jeg tror egentlig, at den sondring, der lig-

ger, mellem hvad vi kalder de rimelige pensioner og den definition, er et godt udgangspunkt for at arbejde videre med de ting.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Mit spørgsmål ligger sådan set lidt i forlængelse af det, der blev stillet af fru Anne Baastrup, for jeg kunne godt tænke mig at høre, ikke om det giver anledning til overvejelse, men hvilke overvejelser det giver anledning til, at ikke bare Dansk Arbejdsgiverforening, men også SALA, meget klart giver udtryk for, at de finder det problematisk og i strid med de aftaler, som arbejdsmarkedets parter har indgået, hvis man rent faktisk gennemfører det, sådan som forslagene ligger her. Hvilke overvejelser giver det anledning til?

Kl. 14.05

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg skal da ikke skjule, at det giver anledning til en del overvejelser, og så må man jo se, hvad der giver den helt retfærdige løsning. Jeg tror, at jeg hørte Socialdemokraternes ordfører også i sin ordførertale sige, at det her måske vil virke uretfærdigt for nogle og retfærdigt for andre, da der er mange forskellige interesser forbundet med det.

Det, jeg bare synes er væsentligt, er først og fremmest, at vi sikrer, at familierne kan indrette sig med deres familieliv, når det gælder pensioner, på en måde, så de ikke skal gå og tænke over, hvordan deres pensioner vil falde ud, hvis de eventuelt bliver udsat for en separation eller en skilsmisse. Det synes jeg er væsentligt. Men jeg synes også, at det pensionspolitiske spørgsmål er vigtigt.

Så må vi jo i det videre arbejde kigge nærmere på de konsekvenser, tingene kan få, og så skal jeg nok også bringe mine overvejelser videre i det arbejde.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det lyder alligevel, som om man fra konservativ side ikke helt har tænkt sig at overveje så meget mere, når man siger, at man støtter det her. Det må jo betyde, når jeg sådan sidder og lytter, at man har besluttet sig, underforstået at der ikke er flere overvejelser tilbage.

Derfor spørger jeg: Er man indforstået med det, som både SALA og Dansk Arbejdsgiverfor-

ening har sagt, at man rent faktisk skal åbne, kollektive pensionsaftaler, i modsætning til hvordan det ser ud i dag? Har man gjort op med sig selv, at det er i orden, at vi skal gøre dem individuelle frem for at bevare dem kollektive? Har man gjort det op fra konservativ side og sagt: Ja, det vil vi godt, og pyt med hvad man siger fra de to parters side?

(Kort bemærkning).

Per Ørum Jørgensen (KF):

Jeg synes, det er et af de spørgsmål, som vi selvfølgelig skal arbejde videre med. Og jeg fornemmer også, at der fra de ordførere, der er kommet til orde i forbindelse med debatten, er en vis vilje til at arbejde konstruktivt og etablere et godt samarbejde i udvalget netop omkring så kompliceret et lovforslag, som dette er.

Jeg vil dog nok berolige ministeren i den retning, at det nok ikke er så sandsynligt, at Det Konservative Folkeparti vil stemme imod de to lovforslag, da vi grundlæggende føler, at intentionerne, der ligger bag, og den balance, man har fundet, har fornufte snit.

Vi er da klar til at deltage konstruktivt i det videre arbejde, hvis det skal vise sig, at der er nogle ting, vi kan gøre bedre i det, der ligger.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i ordfører-rækken, og den næste ordfører er fru Elisabeth Arnold.

Elisabeth Arnold (RV):

På Det Radikale Venstres vegne vil jeg gerne sige, at vi har glædet os meget til denne dag. Det er en retfærdighedsgerning, der er i færd med at blive foretaget her. Vi er meget glade for, at ministeren har haft mod til at fremsætte et forslag, som bryder, eller som i hvert fald tager udgangspunkt i et udvalgsarbejde, som har været ualmindelig bøvlet, langstrakt, uden særlig godt resultat og med store uenigheder. Alligevel må jeg sige, at det er godt, at der sker noget på det her område, og at det er nødvendigt, at der sker noget på det her område.

Jeg vil også knytte en kort bemærkning om, at en af fordelene ved at blive ældre jo er, at man kan se nogle rigtig, rigtig lange udviklingstræk ved samfundet.

Da jeg som 27-årig nyuddannet fik mit første job i en privat virksomhed, fandt jeg ud af, at jeg ikke kunne få nogen pensionsordning, fordi jeg var under 30 år, vel at mærke fordi jeg var kvin-

de. Filosofien var, at hvis man var kvinde og under 30 år, var risikoen eller sandsynligheden for, at man forlod arbejdsmarkedet ret hurtigt, stor, og så var der jo ingen grund til, at man skulle tegne pension. Man skulle jo alligevel ikke være på arbejdsmarkedet mere, og så havde man jo en mand til at forsørge sig.

Hvis man derimod var en mand på samme alder som jeg og med samme uddannelse, fik man med det samme en pensionsordning, fordi sandsynligheden jo var til stede for, at han meget hurtigt skulle giftes og have forsørgerbyrden.

Jeg sagde derfor til den arbejdsgiver, som jeg søgte job hos: Jeg vil kun have jobbet, hvis jeg kan få et løntillæg, som gør, at jeg kan pensionere mig selv på samme vilkår som mine mandlige kolleger.

Det tyggede de længe på i virksomheden, men dog ikke længere, end at de ikke turde andet end at sige ja til mit krav, fordi der dengang var mangel på arbejdskraft. Og jeg var så en af de efterspurgte personer, som havde den pågældende uddannelse.

Længere er det altså ikke siden. Der findes nulevende personer, herunder jeg selv, som har været underkastet den gammeldags opfattelse, at kvinder, som var unge, var på arbejdsmarkedet, indtil de kunne finde en mand at gifte sig med, som kunne forsørge dem. Og så var det ikke nødvendigt at tænke på pension mere.

De problemer, vi står for at løse i dag, illustrerer jo, at det, der er sket i de mange, mange år, siden dengang jeg var ung og nyuddannet, er en konsekvens af, at flere og flere gifte kvinder er permanent på arbejdsmarkedet og tegner pensionsordninger i sammenhæng med egen indtægt. Det er grundlæggende en rigtig, rigtig god udvikling, og det synes jeg vi skal være rigtig godt tilfredse med.

Kl. 14.10

Så er der opstået en skævhed, som betyder, at folk, der har forskellige typer pension, og som bliver skilt, får nogle meget, meget skæve delingsordninger. Det føles bundløst urimeligt, at man f.eks. skal aflevere halvdelen af en kapitalpension til en ægtefælle, som i forvejen har egen arbejdsmarkedspension eller egen tjenestemandspension. De urimeligheder skal der rettes op på, og det gør det her lovforslag. Vi er i Det Radikale Venstre grundlæggende positive over for de her lovforslag, fordi de løser det problem.

Så kan der være andre problemer, de ikke løser, eller som ikke løses i tilstrækkelig grad. Det vil vi meget gerne kigge på, og vi vil også gerne

kigge på selve begrebet: Er det rimeligt? Hvad er rimeligt? Hvad er et rimelighedsbegreb? Hvordan forholder de her ordninger sig til arbejdsmarkedspensionssystemet? Hvor stort bliver bureaukratiet? Hvor stort kan bureaukratiet tåle at blive, før det hele virker meningsløst? Og hvor sagstungt bliver det her, når det skal ud i det praktiske, virkelige liv?

Jeg synes grundlæggende ikke, der skal være tvivl om fra ministerens side, at vi går ind til udvalgsarbejdet med et meget positivt udgangspunkt. Vi føler, at det er på høje tid, der bliver gjort noget ved det, og det er en meget tiltrængt revision af pensionsordningerne.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til fru Elisabeth Arnold, og så går vi videre med fru Anne Baastrup.

Anne Baastrup (SF):

Familieministeren skal have ros. Han skal have ros for at komme med de her lovforslag. Vi har jo ventet på dem. Al den tid jeg har siddet i Folketinget, har jeg gjort skiftende ansvarlige ministre opmærksom på, at der er et kæmpeproblem, hvis den ene ægtefælle har en pensionsordning med løbende ydelser og den anden ægtefælle har en kapitalpension. Den ene kan beholde sin pension, og den anden skal af med halvdelen. Det er ikke til at forklare nogen som helst, hvorfor man har strikket sådan et system sammen, og derfor skal ministeren have stor ros for at turde vove det ene øje og skære i udvalgets forslag. Den del af lovforslaget støtter vi varmt.

Der, hvor vi har nogle problemer, er jo lidt det, som også har været nævnt i de korte bemærkninger og af forskellige ordførere: Etablere vi nu et system, som gør, at når man skal skilles, så er man sikker på at komme rigtig meget op at skændes?

Dansk Arbejdsgiverforening udtaler om § 16 d, at den indeholder så mange skønsmæssige afgrænsninger, at den i sig selv vil være konfliktskabende. Det vil eksempelvis kunne være et konfliktfelt, når parterne i en separations- og skilsmisssituation skal afgøre, hvorfor den ene ægtefælle i en periode var helt eller delvis fraværende fra arbejdsmarkedet. Det bliver meget, meget svært at få nogle ordentlige skilsmisser, og det, vi jo ved, er, at børnene har godt af, at far og mor skilles på en så stilfærdig måde som muligt, når de nu skal skilles.

Derfor ser vi meget gerne, at vi i det kommende udvalgsarbejde undersøger, hvad det er

for nogle bestemmelser, der giver konflikter. Er de nødvendige? Kan vi finde nogen andre metoder?

Når Dansk Arbejdsgiverforening, LO, FTF og AC nøje beskriver de konsekvenser for den solidariske arbejdsmarkedspensionsordning, er det så den rigtige metode, at vi går ind og måske i virkeligheden smadrer et godt, velfungerende system? Der har været enighed i Folketinget gennem de sidste 20 år om, at vi skulle arbejde i retning af at få flere arbejdsmarkedspensioner. Skal svaret ikke i stedet for være, at vi fastholder den oprindelige opsplitning og sørger for, at de kvinder, der er på det private arbejdsmarked, også får pension, for vi ved jo, at inden for det offentlige har alle fået deres pensionsordninger? Den type samtale synes jeg vi skal have i udvalget.

Jeg tror ikke, der er nogen her i Folketinget, der ikke vil være med til på et eller andet tidspunkt at trykke på den grønne knap. Under foresætning af at det ikke er konfliktskabende, at vi ikke får smadret et godt system på arbejdsmarkedspensionsområdet, tror jeg, alle er enige om, at den konflikt, der ligger i, at den ene ægtefælle skal afgive halvdelen af sin pension, og at den anden bare kan køre videre med sin pension, kan vi ikke leve med. Men vi bliver nødt til at have en ordning, som gør, at der ikke kommer flere nye problemer ud af det.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren, og så er det fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne tilslutte mig alle de øvrige ordføreres glæde over, at der nu endelig kommer et forslag. Det er svært at forklare folk, der sidder midt i en skilsmisse, hvorfor den ene skal afgive halvdelen af sin pension og den anden ikke skal afgive noget af sin, og derfor er det fint, at vi nu får gjort noget ved det problem. Man kan sige, at hele problemet jo opstår, fordi man desværre for efterhånden mange år siden valgte at satse på pensionsopsparring i stedet for at sikre, at der var en god folkepension til alle.

Kl. 14.15

Det giver også en lang række andre problemer for alle dem, der står uden for arbejdsmarkedet og derfor ikke har en arbejdsmarkedspension, men kan se frem til en folkepension, der bliver ringere og ringere. Men det er jo desværre

den virkelighed, vi står med, og den må vi så arbejde ud fra.

Det kan så undre mig lidt, når man ser på forslagene, at de ikke har været sendt i høring hos Kvinderådet, for som bl.a. fru Elisabeth Arnold var inde på, har det her spørgsmål meget stor ligestillingsmæssig betydning. Der er en stor skævhed i pensionsopsparingerne også på baggrund af den ulighed, der er i lønnen mellem mænd og kvinder, og selvfølgelig også fordi der er mange kvinder, der ikke har pensionsopsparing under barsel.

Derfor er det væsentligt også at have ligestillingssynspunktet med, når vi vurderer de her forslag. Dertil kommer så det, som bl.a. fru Anne Baastrup var inde på, at vi meget nødig skal have en situation, hvor der skal advokat på, hver gang folk skal skilles. Jeg kunne selvfølgelig som advokat selv være glad for at vedtage en lov, som betyder, at der vil være rigtig meget arbejde til advokater i mange år fremover, men jeg har det altså sådan, at jeg foretrækker, at advokater nøjes med de sager, hvor der virkelig er store problemer. De fleste burde altså kunne finde ud af at blive skilt uden advokat, og det kan ikke være vores opgave som lovgivere at lave lovgivningen så indviklet, at det er nødvendigt med en advokat for almindelige mennesker ved en skilsmisse.

Derfor tror jeg, det er meget vigtigt, at vi under udvalgsarbejdet ser meget grundigt på, hvordan vi kan skruer ordningen sammen, så det for langt de fleste mennesker kan lykkes selv at dele deres bo uden advokat. I den forbindelse må vi så også se på, hvordan urimelig ringereglen skal udformes, hvordan det skal sikres, at hvor der har været meget stor, meget urimelig forskel i opsparingen, gives der en kompensati-on til den ægtefælle, der ikke har noget. Det må vi så se hvordan vi får skruet sammen.

Derfor glæder jeg mig også til den tekniske gennemgang og til, at vi også i den forbindelse kan få en drøftelse af, hvordan vi kan gøre det, så det bliver mere præcist.

Så er der hele spørgsmålet om arbejdsmarkedspensionerne, og hvad det her forslag kommer til at betyde. Som arbejdsmarkedets parter allerede har været inde på, og det er vi også meget optaget af, må den mulighed, der i dag er for at lave en solidarisk ordning omkring arbejdsmarkedspensionerne, ikke blive ødelagt med de her forslag. Det må vi jo så også se nærmere på hvordan vi kan gøre.

Endelig vil jeg pege på det, som Advokatrådet er inde på i sit hørings svar, nemlig at det måske også var på tide, at vi så på hele formueordningen, at vi, når vi er færdige med det her omkring pensioner ved skilsmisse, så ser på, hvordan det egentlig ser ud i forhold til, hvor vi er henne med samfundet i dag. Hvordan skal formueordningen være, når man bliver skilt? Når man er gift? Ligesom mange opfatter det som urimeligt i forhold til pensioner, har jeg hørt mange, som opfatter det som meget urimeligt, når de bliver skilt, hvis den ene står tilbage med al gælden og den anden ikke har noget, fordi man altså lige har fået fordelt det på den måde, at det f.eks. er kvinden, der har haft alle kontokortene for at kunne købe tøj til barnet osv., og manden hæfter overhovedet ikke, eller hvad der nu kan være af problemer.

Så der er mange ting, hvor man kan kigge på, hvordan ordningen er. Er der brug for, at der kommer mere oplysning til borgerne? Skal vi sikre, at man på en eller anden måde bliver bedre klædt på, inden man bliver gift, med hensyn til hvad det egentlig har af konsekvenser? Eller hvad er det, vi skal gøre? Er der behov for at lave nogle justeringer her?

Lad os som sagt få det her forslag grundigt gennemdrøftet og se, hvordan det kan blive, og når det så er overstået, kan vi se på, om vi skal sætte et udvalgsarbejde i gang om formueordningen i almindelighed ved ægteskab og skilsmisser.

Familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for en, synes jeg, både konstruktiv og engageret debat om de fremsatte lovforslag. Jeg er også glad for, at der gennemgående var en meget positiv indfaldsvinkel til lovforslagene, sådan som de foreligger, selv om jeg også er opmærksom på, at mange af ordførerne også havde forbehold, med hensyn til hvad det er, vi i sidste ende så skal vedtage. Det er klart, at det er en meget kompleks problemstilling, og der er en lang række hørings svar, som jeg helt klart er opmærksom på vil give anledning til, at vi skal analysere tingene til bunds, så vi alle sammen ved, hvad det egentlig er, vi vedtager i sidste ende.

Kl. 14.20

Jeg skal vende tilbage til nogle af de bemærkninger, som ordførerne har haft afslutningsvis, men bare sige, at Ægtefællepensionsudvalget, som jo afgav sin betænkning her i november

måned 2005, som flere har været inde på, har været under arbejde en del år, men det blev jo nedsat for at løse nogle helt grundlæggende problemer, der er omkring deling af pensioner i forbindelse med separation og skilsmisse.

Det betyder jo, sådan som reglerne er i øjeblikket, at man kan komme ud for, at den ene ægtefælle kan komme ud af ægteskabet med hele sin egen pension plus halvdelen af ægtefællens pension, og den anden ægtefælle så blot har halvdelen af sin pensionsopsparing tilbage, afhængigt af hvilke pensionsordninger de pågældende ægtefæller nu måtte have. Den tilfældige omstændighed, at to ægtefæller har forskellige slags pensionsordninger, burde jo ikke føre til så urimelige resultater i forbindelse med delingen, og det har jo været det grundlæggende problem, som udvalget har skullet forholde sig til.

Så kan man sige, at der i stigende grad har været behov over årene for at få en afklaring på det her område og en præcisering, simpelt hen fordi pensionsformuerne er vokset så meget, som de er, og fylder så meget økonomisk for folk, som de gør. Der har jo været en markant vækst i de seneste årtier i pensionsformuerne i Danmark.

Det er også sådan, at forholdet mellem ægtefæller med hensyn til indtægtsforhold og formueforhold har ændret sig ganske betydeligt gennem årene, som ikke mindst fru Elisabeth Arnold eksemplificerede med sin historie.

Der er så også yderligere sket det, at antallet af separationer og skilsmisser er steget ganske betydeligt gennem årene.

På den baggrund er det naturligvis uheldigt, at retsstillingen på det her område giver anledning til så meget tvivl og også anledning til så urimelige delinger, som det kan være tilfældet.

Det lovforslag, som hedder L 146, der drejer sig om behandling af ægtefællers egne pensionsrettigheder i forbindelse med skifte under separation og skilsmisse, har selvfølgelig det klare sigte at få afklaret retstilstanden og tage principiel stilling til, hvordan pensioner skal behandles i forbindelse med skifte.

Regeringen har valgt at lægge sig tæt op ad de forslag, som flertallet i Ægtefællepensionsudvalget er nået frem til. Udgangspunktet er jo efter lovforslaget, at ægtefællerne på et ægtefælleskifte kan beholde hver deres egne pensionsrettigheder, og dermed er der jo tale om et helt enkelt og forudsigeligt udgangspunkt, uanset hvilken pensionstype man har.

Er der tale om en situation, hvor en af ægtefællerne er afgået ved døden, så er forslaget en fortsættelse af den ægtefællevenlige tendens, som i øvrigt præger det familieretlige område. Over for den afdøde ægtefælles arvinger vejer hensynet til den efterlevende ægtefælle tungt, den efterlevende skal stilles bedst muligt med henblik på at kunne beholde hus og hjem og om muligt også fastholde sin levestandard.

Hvis der er tale om separations- og skilsmisssituationer, så stiller tingene sig jo noget anderledes, og der bliver en noget mere kompliceret afvejning af forholdene i den situation.

På den ene side er der jo hensynet til, at ægtefællerne under ægteskabet kan indrette sig, som de finder bedst for dem som familie, og på den anden side hensynet til, at den enkelte pensionstager kan regne med sin pension som en aldersforsørgelse, når lønindtægten engang falder bort. Jeg mener ikke, man kan sige, at det ene hensyn er mere tungtvejende end det andet, men det står samtidig klart, at en retstilstand som i dag, hvor behandlingen af pensionsrettigheder afhænger af, hvilken pensionstype man har, ikke er rimelig, og derfor må den ændres. Ægtefællepensionsudvalgets flertals indstilling skal altså ses som et forsøg på at foretage en afbalancering af de to hensyn, og det er også det, som er hensigten med regeringens lovforslag.

Kl. 14.25

Med forslaget om, at ægtefællerne hver kan udtage deres egen rimelige pensionsordning, uanset pensionstypen, uden at skulle dele den med den anden ægtefælle, skaber vi forudsigelighed og klarhed. Ægtefællerne kan altså regne med at beholde grundlaget for deres forsørgelse i alderdommen, og på den måde understøtter forslaget, at alle personer, som har mulighed for det, selv søger at etablere deres egen rimelige pensionsopsparing.

Men det forslag kan ikke stå alene, for det ville betyde, at pensionsmæssigt svagt stillede ægtefæller ville blive ladt i stikken, uanset hvad den pensionsmæssige skævhed mellem ægtefællernes ordninger skyldes. Derfor har det lige så stor betydning, at der i forslaget er indlagt nogle begrænsninger i ægtefællernes muligheder for at beholde deres egne pensionsordninger.

For det første kan ægtefæller kun udtage rimelige ordninger. Det, der har karakter af ekstra pensionsopsparing, skal deles imellem dem.

For det andet har en ægtefælle mulighed for at få kompensation, hvis vedkommende har lidt

et såkaldt pensionstab og det f.eks. skyldes, at ægtefællen har været på deltid en periode for at skabe bedre rammer omkring familien. Det er det, der i lovforslaget hedder fællesskabskompensation.

For det tredje er der mulighed for at kompensere den ægtefælle, som ellers ville være blevet urimeligt stillet pensionsmæssigt. Det er den kompensationsmulighed, der hedder rimelighedskompensation.

Med de begrænsninger mener jeg at der er opnået en fornuftig balance mellem de forskellige hensyn, der skal tages i forbindelse med dette lovforslag.

Det andet lovforslag, L 147, er også en del af problemstillingen om ægtefællers pensionsretigheder ved separation og skilsmisse. Forslaget vedrører de afledte pensionsordninger, dvs. de ordninger, man har ret til via sin ægtefælles pensionsordning. Den nugældende lov, enkepensionsloven, er fra 1941, og i denne lov tages der stilling til, under hvilke betingelser man kan bevare en ret til enkepension, selv om man bliver skilt fra sin ægtefælle.

Jeg mener, at der fortsat er behov for en samlet lovregulering af spørgsmålet om ægtefælledækning efter ægteskabets ophør. Men det er klart, at udviklingen i de senere år, hvor der har vist sig en tendens mod begrænsning af ægtefælledækning til fordel for egen pensionsdækning, gør, at der kun bør foretages påkrævede ændringer af den bestående lov. Forslaget er derfor en modernisering og en begrænset revision af enkepensionsloven, hvor der, ud over at loven gøres kønsneutral, ikke foretages nogen egentlige ændringer af lovens anvendelsesområde.

Som sagt har der fra ordførernes side været en meget positiv og konstruktiv vilje til at finde sammen om en løsning, og det håber jeg også kan lykkes.

Et af de spørgsmål, som naturligvis har givet anledning til debat, er hele kompensationsmodellen, og fru Lissa Mathiasen stillede det spørgsmål, om konsekvensen af fællesskabskompensationen – og det gælder vel også rimelighedskompensationsmodellen – er, at arbejdsmarkedspensionerne bliver ændrede fra at være kollektive til at være individuelle.

Jeg vil godt sige, at det mener jeg ikke. Jeg har godt set nogle hævde det synspunkt, men jeg mener, at det under udvalgsarbejdet er blevet godtgjort, at der findes metoder til at dele arbejdsmarkedspensionsordninger, uden at det er

nødvendigt at individualisere ordningerne. Så det er min opfattelse og tilgang til det.

Jeg mener, at det er påvist under udvalgsarbejdet, at der ikke er nogen grund til at frygte, at man mister solidariteten i arbejdsmarkedspensionsordningerne, som også fru Line Barfod var inde på, selv om vi indfører en rimelighedskompensation og en fællesskabskompensation.

Det er klart, at det betyder en kompleksitet i lovforslaget, at der er kompensationsmodeller overhovedet. Flere har også påpeget, at det kan være konfliktskabende i konfliktsituationer, og der kan også være nogle hensyn at tage til, at det her ikke skal blive for bureaukratisk. Jeg tror, at fru Anne Baastrup var inde på netop de to problemstillinger.

Men jeg vil godt sige, at hvis man forestillede sig, at vi kun gennemførte et lovforslag, der indebar, at hver beholdt sin pension i forbindelse med skiftet, ville vi stå tilbage med nogle helt urimelige situationer for de ægtefæller, der ikke har fået nogen pensionsopsparing under ægteskabet. Og derfor er det altså nødvendigt at afbalancere det, der er udgangspunktet her, med en form for kompensation.

Med hensyn til bureaukratiet i det og spørgsmålet om arbejdsmarkedspensionsordninger skal man være opmærksom på, at udgangspunktet er, at i det omfang der skal ske en kompensation – og det vurderer vi i øvrigt bliver i de færreste tilfælde, og at det bliver færre og færre tilfælde på grund af den udvikling, der er i pensionsformuerne – skal man først og fremmest finde kompensationen ved at realisere andre aktiver end arbejdsmarkedspensionerne.

Man skal altså først søge andre aktiver i boet. Hvis der ikke er andre aktiver, skal man gå ind i pensionerne og derunder også i de kollektive pensionsordninger, og der er som sagt påvist modeller, hvorefter det kan lade sig gøre at gennemføre det. Jeg er klar over, at det er nogle af ting, vi skal arbejde mere med under udvalgsbehandling.

Med hensyn til det konfliktskabende, der kan være i det, vil jeg sige, at der selvfølgelig havde været mindre konfliktpotentiale i ordningen, hvis det var sådan, at vi kun havde en deling, hvor hver beholdt sit og der ikke var en kompensationsmulighed. Men igen må jeg sige, at så ville vi altså efterlade nogle ægtefæller i en helt urimelig situation, fordi de ikke havde nogen pension til alderdomsforsørgelse, og derfor må der være en model.

Jeg mener, at de kompensationsmodeller, der er lagt op til her, begge to indebærer et skønsmæssigt element, som selvfølgelig kan siges at være – eller er – konfliktskabende i visse situationer, for der kan jo opstå en diskussion om noget, som hviler på et skøn. Men jeg mener, at der er gjort nogle meget nøjagtige betragtninger i lovforslagets bemærkninger om, hvad der skal til og hvordan man skal beregne kompensationen. Og jeg er også ret sikker på, at der meget hurtigt vil danne sig en retspraksis, der gør graden af forudsigelighed ganske stor og dermed også reducerer konfliktpotentialet ganske betydeligt.

Som sagt er det sådan, at vi forudser, at mulighederne for kompensation vil blive anvendt af et meget beskedent antal ægtefæller. Og netop i betragtning af, som jeg sagde før, at arbejdsmarkedspensionerne vil blive udbygget, vil det blive endnu færre i fremtiden.

Så skal man også være opmærksom på, at selv om der ganske vist er tale om skønsmæssige vurderinger, er det skønsmæssige vurderinger, som man i forvejen i domstolene er vant til at anlægge i forbindelse med spørgsmål om bidragspligt. Så det er ikke sådan, at de skønsmæssige vurderinger, der nu skal anlægges, er væsensforskellige fra dem, domstolene i øvrigt fungerer med i det daglige, når de skal afgøre sager i forbindelse med separation og skilsmisse.

Med de ord vil jeg gerne forsikre udvalget om, at ministeriet og jeg vil bidrage til, at vi får belyst alle de spørgsmål, der skal belyses. Og jeg håber, og det synes jeg førstebehandlingen her tegner til, at vi kan finde et bredt flertal i Folketinget for en ordning på det her område.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg beder ministeren blive stående et øjeblik. Der er en enkelt kort bemærkning. Fru Lissa Mathiasen.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det er ikke, fordi jeg skal trække det unødigt ud, men blot for helt klart at slå fast, at der forhåbentlig ikke er den misforståelse fra ministerens side, at jeg på Socialdemokratiets vegne talte for, at vi skulle have en uretfærdig forskelsbehandling. Det har jeg på ingen måde gjort, og sådan må det endelig heller ikke opfattes.

Så vil jeg samtidig spørge:

Må jeg opfatte det, ministeren sagde om de kollektive overenskomster sådan, at forudsætningen for, at lovforslaget her er skruet sammen, som det er, er, at den solidariske model er fastholdt? Er det sådan, jeg må forstå det svar? Ministeren siger, at det er hans indtryk, at det her ikke piller ved den solidariske model, og derfor vil jeg godt høre, om forudsætningen for det, der her er fremsat fra ministerens side, er, at den solidariske model bliver fastholdt.

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil ikke sige, at det er forudsætningen, for jeg mener, at vi under alle omstændigheder ville være nødt til at finde en eller anden form for kompensation i de situationer, hvor vi ellers efterlod den anden ægtefælle, som stort set ingen pensionsopsparing har, i en helt umulig situation med hensyn til sin aldersforsørgelse.

Det er en helt urimelig situation, hvis man efter et langt ægteskab, hvor man ikke har haft noget erhvervsarbejde eller nogen pensionsopsparing, ikke har nogen opsparing til sin alderdom, mens den anden ægtefælle har en betydelig pensionsopsparing. Det ville være fuldstændig urimeligt, og derfor skal den situation under alle omstændigheder løses.

Men det er heldigvis sådan, at det under udvalgsarbejdet efter min opfattelse klart og tydeligt er blevet godtgjort, at der er metoder, hvorefter man vil være i stand til at trække en kompensation ud af også arbejdsmarkedspensionsordningerne, uden at de skal individualiseres. De metoder kan vi jo redegøre nærmere for under udvalgsbehandlingen.

Jeg vil også tilføje endnu en gang, at det formentlig vil være i de færreste tilfælde, at der bliver behov for at udløse en kompensation, og det bliver færre og færre tilfælde, efterhånden som arbejdsmarkedspensionsordningerne bliver udbygget.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg er helt opmærksom på, at det selvfølgelig kræver, at der ikke er andre steder i boet, hvor man kan lave den her udligning. Det er jeg godt klar over også ligger i forslaget.

Men det, der er væsentligt for mig, når jeg spørger om det her, er, at vi har et ønske om, at folk skal sikres. De skal ikke have en urimelig forskelsbehandling, men der er så mange ele-

menter, man kommer til at pille ved, hvis man piller ved den solidariske ordning, f.eks. sådan et lille, men ikke helt uvæsentligt punkt som det, at man ikke i dag fra tredjemands side kan gøre krav gældende på en arbejdsmarkedspension.

Det betyder meget, hvis man lige pludselig åbner for det, altså hvis det, man tror man har gået og sparet op til sin alderdom, har afleveret af sin løn hvert år for at sikre sig i sin alderdom, lige pludselig med det her forslag kan smadres, så en tredjemand kan gøre krav, gøre udlæg i ens opsparing. Det er nogle af de spørgsmål, vi andre næsten bliver væltet omkuld af i de her dage, og det er derfor, jeg spørger, om det er de forudsætninger, eller om vi allerede her vil kunne sige, at det ikke vil være tilfældet.

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed):

Der vil ikke være tale om, at nogen fuldstændig får revet deres forudsætninger for pensionen omkuld. Vi taler om nogle kompensationer i den situation, hvor man i et langvarigt ægteskab har indrettet sig, vel vidende at den anden ægtefælle ikke har nogen pensionsordning, og så må aflevere noget til den anden ægtefælle, først og fremmest realiseret i andre aktiver.

Med hensyn til det, at der overhovedet kan gøres indhug i en pensionsordning, vil jeg gøre opmærksom på, at det har de, som har sparet op via ratepensions- og kapitalpensionsordninger, altid måttet finde sig i at blive udsat for, nemlig at der bliver gjort indhug i deres ordninger fra ægtefællens side i forbindelse med et skifte. De skal aflevere af ratepensioner og kapitalpensioner.

Det, der er det helt grundlæggende problem her, er netop, at opsparingsdepoter er udsat for en deling i dag, mens arbejdsmarkedspensionerne ikke er det. De, som har opsparingsdepoter, skal i dag aflevere en del af deres opsparing i forbindelse med et skifte.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om adgang til stedbarnsadoption for registreret partner fra barnets fødsel.

Af Simon Emil Ammitzbøll (RV), Lissa Mathiasen (S), Kamal Qureshi (SF) og Majbrit Berlau (EL).

(Fremsat 10/1 2006).

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Som tidligere meddelt er dette beslutningsforslag taget tilbage, og derfor går vi nu til det sidste punkt på dagsordenen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 61:

Forslag til folketingsbeslutning om ligestilling med hensyn til fremmedadoption af danske og udenlandske børn.

Af Simon Emil Ammitzbøll (RV), Lissa Mathiasen (S), Kamal Qureshi (SF) og Majbrit Berlau (EL).

(Fremsat 10/1 2006).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed):

Det beslutningsforslag, som vi så skal behandle her i Folketingssalen nu, vedrører registrerede partners adgang til at adoptere danske og